Boekrecensie: Het allerkleinste

De DWDD University-colleges van Robbert Dijkgraaf trekken elke keer opnieuw een groot publiek. Eén van zijn colleges, 'Het allerkleinste', is nu door striptekenaar Dirk Ridder tot een stripboek verwerkt.

Als afstudeerproject aan de kunstacademie ArteZ wilde Dirk Ridder graag een stripboek maken over iets dat veel mensen niet begrijpen. Zijn keuze viel op een college van Robbert Dijkgraaf, volgens de achterkant van het boekje "de bekendste wetenschapper van Nederland", over elementaire deeltjes. Robbert Dijkgraaf raakte enthousiast, hielp mee bij het publiceren van het stripboek en schreef een inleiding. Het resultaat is een vrolijk, interessant en strak vormgegeven boekje, de moeite waard voor alle geïnteresseerden van 9-99 jaar. (Tip: leuk kerstcadeau!)

Het allerkleinste – een reis langs de bouwstenen van alles is precies wat de titel belooft: een ontdekkingsreis door de natuurkunde, van het heelal naar de elementaire deeltjes. In de strip van Dirk Ridder nemen hij en Robbert Dijkgraaf de lift vanuit Dijkgraafs kantoor op het Institute for Advanced Studies in Princeton (waar Dijkgraaf directeur is), en komen hoog in de

lucht terecht in een ‘universum’ van kennis-eilandjes. De reis start op het ontgonnen Cel-eiland, waar fabriekjes staan die mitochondriën en celkernen maken. Van daar komen ze bij de eilandengroep ‘De Moleculen’, waar we ook leren over atomen. Via een mysterieuze roze ‘quantumnevel’ waar niets is wat het lijkt, komen Dirk en Robbert bij de elementaire deeltjes. Het Neutrino-eiland vormt het eindpunt van hun reis (en van onze kennis over de bouwstenen van de natuur); in de verte liggen nog andere eilanden, klaar om ontdekt te worden.

Het is bijzonder vermakelijk en van toegevoegde waarde om in stripvorm te leren over natuurkunde; de tekeningen van Ridder zijn kleurrijk, grappig, en erg verhalend. Ze maken de stof lichter en hebben het grote voordeel dat er minder van de lezer gevraagd wordt qua inbeeldingsvermogen: veel kan immers gewoon getekend worden. In één van de leukste uitlegsessies van Robbert aan Dirk heeft Robbert de Mount Everest op zakformaat meegenomen: hij heeft alle lege ruimte uit de atomen ervan geperst. Dit verandert echter niet de massa van de Mount Everest – en die valt dus, heel typisch pas nadat Robbert en Dirk zich dit beseft hebben, uit Dirks handen door de grond heen. Dit heeft weer onvoorziene gevolgen die in de epiloog nog aan bod komen – óók zoals het een goed stripboek betaamt.

Dirk Ridder is volgens de biografie voorin de strip “op zoek naar wat strips kunnen betekenen voor het verbeteren van onderwijs en het uitleggen van lastige materie”. Met deze strip geeft hij alvast een prachtig voorbeeld van dat laatste. Inhoudelijk kan Ridder in dit boekje niet heel diep op de stof ingaan – daar is het simpelweg te kort voor – maar wat hij behandelt wordt goed uitgelegd en krijgt letterlijk en figuurlijk kleur. Je zou bijna willen dat alle schoolboeken stripboeken zijn.

Het allerkleinste, geïnspireerd op het DWDD-college van Robbert Dijkgraaf. Dirk Ridder, uitgeverij Veen Media – New Scientist. ISBN 9789085717188, 72 pagina’s, €14,99.